

**SCHIEDAM
BESTUREN:
HOE GAAT DAT?**

**WAAROM HOUDEN
WE VERKIEZINGEN?**

**BEKIJK DE
VERKIEZINGS-
AFLEVERING VAN
STUDIO PLUIS!**

WAT JIJ MOET WETEN

GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN 2022

=BIJLAGE=

DE GEMEENTERAADS- VERKIEZINGEN KOMEN ERAAN!

Elke vier jaar mogen volwassenen van 18 jaar en ouder naar de stembus voor de gemeenteraadsverkiezingen. Dit jaar is dat op woensdag 16 maart. En ondanks dat jij nog geen 18 bent, zijn de verkiezingen ook belangrijk voor jou. Want de besluiten die in de gemeenteraad genomen worden, gaan over jouw toekomst. Hoog tijd dus om meer te weten te komen over de verkiezingen.

Wat gebeurt er tijdens de gemeenteraadsverkiezingen? Waarom zijn die verkiezingen er eigenlijk? Wat doet de gemeenteraad precies? En wat is de taak van een wethouder? Is de burgemeester de baas van Schiedam, of toch niet? En wat gebeurt er allemaal ná de verkiezingen? Je leest het allemaal in deze Wat-jij-moet-weten-bijlage.

EEN ZETEL IS EEN ANDER WOORD VOOR...

- A** De stoel van de burgemeester
- B** Een stoel in de gemeenteraad
- C** Een stoel van een wethouder

WIE IS DE BAAS VAN SCHIEDAM?

- A** De burgemeester
- B** Het college van burgemeester en wethouders
- C** De gemeenteraad

OM DE HOEVEEL JAAR WORDEN DE GEMEENTE- RAADSVERKIEZINGEN GEHOUDEN?

- A** Elk jaar
- B** Iedere twee jaar
- C** Iedere vier jaar

UIT HOEVEEL RAADSLEDEN BESTAAT DE GEMEENTERAAD?

- A** 25
- B** 35
- C** 45

WINNEN, WINNEN, WINNEN!

Stel, jij zit in de gemeenteraad en je mag meebeslissen waar de ruim 340 miljoen euro van de gemeente aan uitgegeven mag worden. Aan welk onderwerp zou jij dan meer geld willen uitgeven en waarom?

Jouw antwoord:

.....

.....

.....

.....

Stuur je antwoord op naar post@dekleineambassade.nl en maak kans op het enige echte Democratiekwartet!

WIE BESTUREN DE GEMEENTE?

- A** De gemeenteraad
- B** Het college van burgemeester en wethouders
- C** De ambtenaren

GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN UITGELEGD

Op 16 maart zijn er gemeenteraadsverkiezingen. Die worden elke vier jaar gehouden in alle gemeenten van Nederland, dus ook in Schiedam. Inwoners van 18 jaar en ouder mogen dan gaan stemmen. Ze kiezen dan hun 'volksvertegenwoordigers'. Dat zijn politici van politieke partijen die de komende vier jaar namens de inwoners van Schiedam besluiten gaan nemen. Bijvoorbeeld over hoe wetten en regels in de gemeente worden uitgevoerd. Maar ook over hoe het geld in Schiedam wordt verdeeld. Dat zijn besluiten die voor jou dus ook belangrijk zijn. Hoe dat precies zit? Daar vertellen we je op deze pagina alles over!

HOE WORDT SCHIEDAM BESTUURD?

Om die vraag goed te kunnen beantwoorden, maken we in gedachten eerst een tripje naar de Aleidazaal. Je vindt deze zaal in het Stadskantoor van de gemeente. Hier komen raadsleden, wethouders, de burgemeester, ambtenaren, de griffieren en geïnteresseerde Schiedammers samen voor raadsvergaderingen. Dat zijn vergaderingen waarin alle leden van de gemeenteraad samen beslissingen nemen over wat er in de stad moet gebeuren.

De gemeenteraad is de baas van de gemeente. De raad bestaat uit 35 raadsleden. Zij zijn allemaal lid van verschillende politieke partijen. Samen vertegenwoordigen ze de inwoners van Schiedam. Hoe meer stemmen een partij tijdens de gemeenteraadsverkiezingen krijgt, hoe meer mensen van die partij in de gemeenteraad zitten.

De gemeenteraad is verantwoordelijk voor de belangrijkste besluiten, maar het dagelijks bestuur van de gemeente wordt gedaan door het college van burgemeester en wethouders. Dat betekent dat de burgemeester en wethouders de leiding hebben over wat er dagelijks in Schiedam moet gebeuren. Met elkaar zorgen zij ervoor dat besluiten worden uitgevoerd en dat alles wat door de gemeente geregeld moet worden, ook echt geregeld wordt. Daarbij worden ze geholpen door ambtenaren, dat zijn de medewerkers van de gemeente.

ALEIDAZAAL IN HET STADSKANTOOR

GRIFFIER
de griffier van de gemeente Schiedam ondersteunt de raad bij haar werkzaamheden.

SPREEKGESTOELTE

AMBTENAREN

PUBLIEKE TRIBUNE

BURGEMEESTER

WETHOUDERS

WIST JE DAT?!
DE GEMEENTE SCHIEDAM HEEFT ELK JAAR ONGEVEER 340 MILJOEN EURO TE BESTEDEN. DE GEMEENTERAAD BEPAALT WAAR DAT GELD NAARTOE GAAT.

GEMEENTERAADSVERGADERING IN ACTIE

Weer even terug naar die raadsvergadering in de Aleidazaal. Tijdens die vergaderingen doen de wethouders voorstellen voor beleid. Dat kan bijvoorbeeld een voorstel zijn over hoe ze ervoor willen zorgen dat het verkeer in de wijk veiliger wordt. De wethouders leggen dan aan de gemeenteraad uit hoe zij dat willen aanpakken. De raadsleden stellen vragen aan de wethouders en gaan over het voorstel in debat. Daarna stemmen zij over het voorstel. Als meer dan de helft van de raadsleden het met een voorstel eens is, wordt het uitgevoerd. Op deze manier nemen de raadsleden met elkaar alle beslissingen.

Raadsleden mogen ook zelf plannen maken. Ze kunnen bijvoorbeeld een verzoek doen aan het college om iets te doen of te onderzoeken. Bijvoorbeeld om bij evenementen van de gemeente alleen vegetarische hapjes te serveren. Zo'n verzoek noemt je een motie. Ook over een motie wordt gestemd. Stemt een meerderheid van de raadsleden vóór, dan is de motie aangenomen. Het college mag dan zelf bepalen of ze het plan of het onderzoek wel of niet gaat uitvoeren, maar ze moeten wel een hele goede reden hebben om tegen een aangenomen motie in te gaan.

WIST JE DAT?!
DE BURGEMEESTER VAN SCHIEDAM HEET COR LAMERS. HIJ IS SINDS 2012 BURGEMEESTER VAN ONZE GEMEENTE.

Een andere mogelijkheid waarmee raadsleden beleid kunnen maken, is een initiatiefvoorstel. Dat is een plan dat al helemaal uitgewerkt is en waar ook al bij staat waar dat van betaald moet gaan worden. Een aangenomen initiatiefvoorstel moet door het college worden uitgevoerd.

EN DE BURGEMEESTER DAN?

De burgemeester is de voorzitter van de gemeenteraad en van het college. Dat betekent niet dat hij of zij de baas is, maar hij of zij zorgt er als voorzitter wel voor dat alle vergaderingen goed verlopen. Een burgemeester moet altijd onpartijdig zijn. Hij of zij dus mag dus geen partijen voortrekken. De burgemeester is ook het 'gezicht' van de gemeente. Wanneer de koning op bezoek komt, of Sinterklaas, dan zullen zij meestal worden ontvangen door de burgemeester.

De gemeenteraadsverkiezingen gaan niet over de burgemeester. Die wordt namelijk niet gekozen door het volk. Iemand die burgemeester wil worden, stuurt gewoon een sollicitatiebrief. Krijg je de baan, dan word je benoemd voor een periode van zes jaar. Daarna kun je ook nog worden herbenoemd.

HOE WERKEN VERKIEZINGEN?

Met de verkiezingen worden dus de mensen gekozen die ervoor zorgen dat alles goed geregeld wordt in Schiedam. Maar hoe gaat dat stemmen nou precies in zijn werk? Dat leggen we je uit.

Als je gaat stemmen, kies je één kandidaat van een politieke partij. Met die stem zeg je eigenlijk dat je het eens bent met de ideeën en plannen van die partij en erop rekent dat de kandidaat zijn of haar uiterste best gaat doen om er zoveel mogelijk te gaan uitvoeren.

Om te weten of een partij wel bij jouw mening past, is het dus belangrijk dat je in aanloop naar de verkiezingen onderzoek doet naar wat die partijen eigenlijk vinden. Met de Stemwijzer uit deze krant kom je al een heel eind! Verder kun je ook online stemwijzers invullen, de (samenvattingen van) verkiezingsprogramma's doornemen of debatten kijken.

WIST JE DAT?!
JE STEMT ALTIJD MET EEN ROOD POTLOOD. DIE KLEUR IS GOED TE ZIEN BIJ HET TELLEN VAN DE STEMMEN. ROOD IS OOK NIET MAKKELIJK UIT TE GUMMEN. HET IS DUS OOK EEN MANIER OM FRAUDE TEGEN TE GAAN.

COLLEGE VAN BURGEMEESTER & WETHOUDERS

WIST JE DAT?!
ELKE WETHOUDER IS VERANTWOORDELIJK VOOR ZIJN EIGEN PORTEFEUILLE. DAT IS EEN VERZAMELING VAN ONDERWERPEN WAAR DE WETHOUDER BESLISSINGEN OVER MOET NEMEN.

ONDERHANDELEN
Wanneer duidelijk is hoeveel zetels elke partij heeft gekregen, gaan de partijen vervolgens proberen een coalitie samen te stellen. Zo'n coalitie bestaat uit partijen die de komende vier jaar met elkaar willen samenwerken om de stad te besturen. Die samenwerking is belangrijk. Zoals je eerder al hebt kunnen lezen, kan een besluit of voorstel pas doorgaan als meer dan de helft van de gemeenteraadsleden vóór stemt. Voor een meerderheid in de gemeenteraad zijn minimaal 18 zetels nodig, maar geen enkele partij haalt dat in zijn eentje. Daarom zullen de partijen dus moeten samenwerken. Er moet vaak flink onderhandeld worden om het eens te worden, want alle partijen vinden weer andere dingen belangrijk. Als de onderhandelingen lukken en de partijen het over de belangrijkste zaken eens zijn, mogen zij met elkaar gaan samenwerken in de coalitie. Deze partijen mogen dan samen de wethouders kiezen en de portefeuilles verdelen.

HIERONDER ZIE JE DE ONDERWERPEN DIE VERDEELD WORDEN OVER DE PORTEFEUILLES VAN DE WETHOUDERS VAN SCHIEDAM.

TEST JE KENNIS!

Ben jij inmiddels een echte expert op het gebied van de verkiezingen? Test je kennis door de opdrachten op deze pagina te maken. Succes!

MOEILIJKE WOORDENLIJST

AMBTENAREN

mensen die werken bij de gemeente. Zij helpen de wethouders bij het uitwerken en uitvoeren van hun plannen.

CAMPAGNE

de periode vóór de stembag waarin politici proberen zoveel mogelijk stemmen te krijgen.

COALITIE

de partijen die met elkaar samenwerken en afspraken maken om de stad te besturen.

COLLEGE

voluit het College van Burgemeester en Wethouders; de mensen die verantwoordelijk zijn voor het dagelijks bestuur van de stad.

DEBAT

een soort vergadering waarbij je de ander probeert te overtuigen van jouw standpunt.

DEMOCRATIE

een land waarin iedereen mag meedenken en meedoen.

GRIFFIER

de griffier ondersteunt de gemeenteraad bij haar werkzaamheden.

INITIATIEFVOORSTEL

een uitgewerkt plan van een raadslid, dat moet worden uitgevoerd als de gemeenteraad daarmee instemt.

KANDIDAAT

een politicus op de kieslijst, die namens een partij gekozen kan worden.

KIESLIJST

de lijst met kandidaten voor een politieke partij.

MOTIE

een verzoek van een raadslid aan het college om iets te doen of te onderzoeken.

POLITICUS/POLITICI (MV)

iemand die in de politiek zit.

POLITIEKE PARTIJ

een groep politici met dezelfde plannen en ideeën; in de gemeenteraadsverkiezingen doen er zowel landelijke als lokale partijen mee.

PORTEFEUILLE

een verzameling van onderwerpen waar een wethouder verantwoordelijk voor is.

RAADSLEDEN

leden van de gemeenteraad; zij controleren of de burgemeester en de wethouders hun bestuurstaken wel goed uitvoeren, stemmen over de voorstellen van het college en kunnen ook zelf plannen inbrengen.

VOLKSVERTEGENWOORDIGER

iemand die namens burgers beslissingen neemt over wetten en regels.

VOORKEURSTEM

stemmen die niet op de eerste kandidaat van de kandidatenlijst worden uitgebracht, maar op een kandidaat lager op de lijst.

WET

een regel waar iedereen in Nederland zich aan moet houden.

WETHOUDER

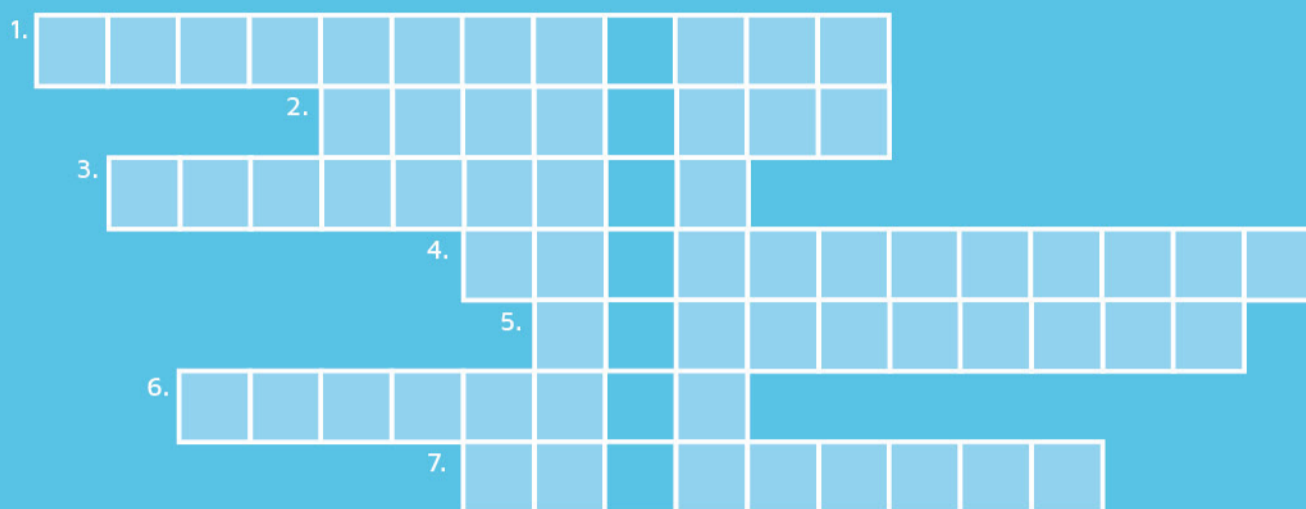
de persoon die binnen de gemeente eindverantwoordelijk is voor bepaalde onderwerpen.

ZETEL

een stoel in de gemeenteraad.

WIE DOET WAT?

Bij het besturen van de gemeente komen heel wat mensen kijken. Elk van die mensen heeft een eigen rol. Weet jij wie er bij welke omschrijving hoort? Vul de puzzel in.

1. De voorzitter van gemeenteraad en het college
2. Mensen die lid zijn van een politieke partij
3. Maakt beslissingen binnen zijn of haar eigen portefeuilles
4. De baas van de gemeente
5. Mensen die werken bij de gemeente
6. Ondersteunt de raad bij haar werkzaamheden
7. Persoon van een politieke partij waar je op kunt stemmen

Welk antwoord lees jij van boven naar beneden?

INTERVIEW

Lees de tekst aan de binnenkant van deze Wat-jij-moet-weten-bijlage. Bedenk 3 vragen over de tekst, schrijf ze op en stel ze aan je buurman of buurvrouw. Hoeveel antwoorden heeft hij/zij goed?

1. _____

2. _____

3. _____

WOORDZOEKER

Zoek de woorden in de woordzoeker.

B U R G E M E E S T E R M
I R R H T D B P B C P E W
B B K A N D I D A A T J W
T A B I J Q E P O S R M I
E L C R L H L B S E A O O
G R I F F I E R A U A T W
Y V O P J P U I C T N I E
T Y D Y W E T H O U D E R
I Q V N K N W E L W L D S
P V O R A A D S L E D E N
V W O T L T M R E F O P K
Z O Q H P R B N G M S K R
V V N B S I P Y E I Q B R

DEBAT

BURGEMEESTER
COLLEGE
GRIFFIER
KANDIDAAT

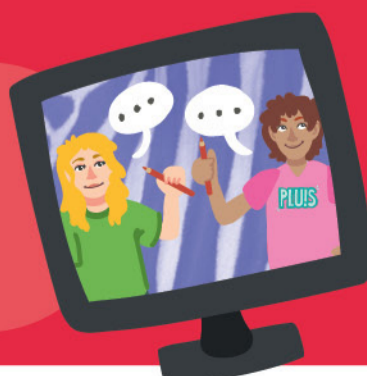
MOTIE

RAADSLEDEN
WETHOUDER
VOORKEURSTEM
ZETEL

Eén woord staat er niet in. Welk woord is dat?

STUDIO PLUS

Studio PLUS maakte speciaal voor jou een aflevering die helemaal in teken staat van de gemeenteraadsverkiezingen. Kijken dus! Je vindt de aflevering op het YouTube-kanaal van de Kleine Ambassade.

Deze wat-jij-moet-weten-bijlage is onderdeel van de stemwijzer voor kinderen. Kijk voor meer informatie over dit burgerschapsproject voor basisscholen op www.dekleineambassade.nl/lesmateriaal.

